

ЗАПИСНИК

са редовне годишње Скупштине Друштва конзерватора Србије одржане 18-19. јуна 2017. године у Кладову.

Заседање Скупштине је почело 18. јуна 2017. у 15 сати. Поздравним говорима скуп су отворили Алекса Цигановић, председник Друштва конзерватора Србије, Радисав Чучулановић, председник Општине Кладово, и Жаклина Николић, директор Центра за културу Кладово. Након тога, А. Цигановић је предложио Радно председништво у саставу: А. Шевић, председавајућа, С. Кесић Ристић и Љ. Конта, што је Скупштина једногласно прихватила.

А. Шевић је поздравила скуп и, према усвојеном Дневном реду, дала реч председнику ДКС-а да изнесе Извештај о раду за период од јуна 2016. године до јуна 2017. године. Након излагања А. Цигановића, Извештај о раду једногласно је усвојен. Како ни један члан Надзорног одбора није био присутан, А. Цигановић је прочитао и Финансијски извештај, који је такође једногласно усвојен.

Потом су уследили извештаји председника, односно представника секција ДКС-а. М. Матић је обавестио присутне о два скупа Секције правника, која су одржана у Руми и у Новом Саду, када је расправљано о примени Закона о изградњи, Закона о јавним набавкама, Закона о управном поступку, брисању културних добара из Централног регистра и примени Закона о хипотекама. Као дугогодишњи председник Секције правника, Матић је са задовољством упознао присутне да је Ј. Божић изабрана за новог председника Секције правника.

Председник Секције архитеката, Д. Младеновић информисала је скуп о два састанка који је ова секција одржала, семинар одржан у Сремској Митровици чија су тема биле заштитне конструкције над непокретним културним добрима као и о организованој посети Словенији и Аустрији о чему је објављен текст у часопису Стубови баштине. Она је са жаљењем изнела податак да је ове, као и претходне године Пројекат за радионицу о дрвету одбијен од стране Комисије Министарства културе и информисања, док су за два пројекта послата Министарству одобрена средства иако с њима Председништво ДКС-а није било упознато.

У име Секције етнолога, Леда Шилинг је прочитала закључке које је ова секција дефинисала на два одржана састанка. Закључци се односе на изузетно тешко стање у којем се налазе објекти народног градитељства, чија је конзервација - у односу на друге врсте

наслеђа - најмање финансирана. Етнолози истичу да се објекти народног градитељства не смеју изузимати из финансирања јер су већином у приватном власништву и сматрају неопходним да се начини листа најугроженијих објеката који би имали првенство у конзервацији. Истакнут је проблем непостојања етнолога у појединим заводима за заштиту споменика културе као и потреба за годишњим тематским радионицама ради ширења свести о значају и неопходности очувања народног градитељства.

О раду Секције конзерватора-рестауратора говорио је Д. Тановић. Секција је основана прошле, 2016. године, одржан је један састанак на којем је М. Протић изабрана за председника. Д. Тановић је изјавио да су два пројекта за радионице о заштити мозаика и камена у Царичином Граду послата ка Министарству са закашњењем, али и да су одобрена средства.

С. Кесић Ристић је истакла да је Секција историчара уметности такође била неактивна до прошле године, када су одржана два састанка. Том приликом су уочени проблеми недовољно објашњене улоге које секције имају у оквиру ДКС-а, јер струковна подела управо негативно утиче на мултидисциплинарни и интегративни приступ заштити наслеђа, па и на функционисање нашег удружења. Рад унутар секција - чије се активности доста разликују, па чак међу њима постоји и одређена доза конкуренције - не пружа ДКС-у довољно могућности да допринесе раду службе заштите али и да промени место и улогу професије конзерватора које је последњих деценија у веома лошем положају. Ова секција је, између осталог, предложила да се због одсуства већег броја чланова са скупштинских заседања радни део купштине одвија 22. фебруара, а да се у летњем периоду организују стручни обиласци добара на којима су вршени конзерваторски радови.

С. Перовић је описала рад Секције историчара која се састајала у Сремској Митровици и у Нишу и чији је председник Н. Лајбеншпергер. Она је истакла да историчари као професија нису препознати Правилником о оснивању завода, да је Каталогом радних места укинута њихово место и да зато преваходно раде као документаристи.

Председник Секције фотографа, С. Неговановић је поменула низ изложби које је ова секција организовала, а да је, уз помоћ Министарства спољних послова - Управе за сарадњу са дијаспором и Србима у региону, изложба "Српска револуција и стварање модерне државе Србије (1804-1878)" представљена децембра 2016. и у Бечу. Међутим, С. Неговановић је изразила мишљење да ДКС није пружило одговарајућу подршку фотографу П. Марјановићу након што је, у децембру 2015, добио отказ у Републичком заводу за заштиту споменика културе и да не види смисао даљих активности унутар Удружења.

Након излагања председника/представника појединих секција, председавајућа А. Шевић је отворила дискусију.

У вези пројекта који је Секција архитектата урадила као наставак претходна два пројекта радионица о малтеру и земљи, које су реализоване претходних година, речено је да га Комисија Министарства културе и информисања није ни узела у разматрање јер је пројекат био непотпун. Председник ДКС-а је рекао да су пројекти Секције сликара-конзерватора каснили и да их је он одмах упутио Министарству, док су Д. Радовановић и А. Шевић констатовали да је Председништво морало да буде о томе обавештено, макар и *post festum*. С. Кесић Ристић је прокоментарисала да се већ почело са припремом номинације Лимеса за упис на Листу Светске баштине, па да је можда и то био разлог што су пројектима везаним за Царичин Град одобрена средства. А. Цигановић је подсетио да се ДКС са својим пројектима обраћа искључиво Министарству културе и информисања и указао је на потребу да се размишља и о конкурсима других министарстава.

Највише коментара изазвала је тема везана за Каталог радних места који је изоставио поједине професије у области заштите наслеђа. Бивши председник ДКС-а, С. Јејић подсетила је присутне да је још одавно упућен захтев за изменама Каталога, али да никакав одговор није добијен. М. Матић је истакао да су и друге професије, попут историчара, етнолога и фотографа, неједнако заступљене по заводима, тако да нпр. Завод за заштиту споменика културе Града Новог Сада нема ни једног историчара уметности, односно има једног који не обавља послове историчара уметности већ ради као помоћник директора. Такође, он је нагласио да историчар постоји у систематизацији али само као директор или секретар. Ј. Вујовић је подсетила да се и друга радна места укидају и да, поред тога што све професије треба да буду заступљене, установе заштите морају имати и подмладак који би стицао искуства у раду са старијим колегама. Што се тиче колега које су добиле отказе, као и оних којима су радна места укинута, предложено је да се Министарству културе и информисања упути апел са Скупштине ДКС-а.

У наставку заседања Скупштине, М. Нешковић је, у име радног тима који се бавио анализом Правилника о саставу и начину рада Комисије за утврђивање репрезентативности удружења у култури и о ближим условима и начину утврђивања и престанка статуса репрезентативног удружења у култури, изнела сва релевантна запажања везана за наведени документ. У дискусији која је уследила Д. Радовановић је изнео мишљење да је ДКС требало још одавно да поднесе захтев за стицањем статуса репрезентативности, а да је у том циљу изузетно важно постојање базе података која би помогла утврђивању статуса чланова. М. Матић је рекао да је до недавно већина чланова ДКС-а била запослена, али да се из године у годину тај број смањује и да је све више оних који годинама раде без да буду запослени. С. Кесић Ристић се сложила с констатацијом С. Неговановић да треба имати у виду да статус репрезентативности носи много одговорности али да ће бити од велике помоћи колегама које више неће моћи да се запошљавају у институцијама заштите. А. Цигановић је обавестио присутне да је у току израда документа са професијама од изузетног значаја за РС и да је ДКС захтевао да се заштита наслеђа такође уврсти у тај списак.

Пошто су теме покретане током дискусије у великој мери биле покретане и на Скупштини одржаној 2015. године у Музеју Југославије, у Београду, А. Цигановић је поставио питање реализације закључака са поменуте скупштине, као и питање могућности да ДКС-а стекне статус репрезентативности пошто већ два удружења из области заштите непокретних културних добара имају тај статус. С. Јејић је рекла да Председништво ДКС-а из времена првог конкурса за стицање статуса репрезентативности није било мишљења да је то нашем удружењу потребно и да зато то није ни учињено. У вези дописа упућеног Инжењерској комори поводом лиценци о којима се највише разговарало на Скупштини 2015. године, одговор није добијен и остало је на томе да нови закон о културним добрима то дефинише. С. Бабић је подсетила да је за потребе радова на културним добрима, осим лиценце Инжењерске коморе, неопходна и дозвола Министарства културе и информисања.

Предлог да ДКС аплицира за стицање статуса репрезентативног удружења у култури усвојен је већином гласова (1 уздржан, 0 против).

Заседање Скупштине завршено је у 19 сати, након чега је организован обилазак Музеја Ђердапа уз стручно вођење др Јелене Кондић, археолога.

Скупштинско заседање настављено је наредног дана, 19. јуна 2017. године у 9.30 сати.

У првом блоку стручних реферата, као наставак излагања др Ј. Кондић о римским налазиштима у овом делу тока Дунава, румунски колега, Вакућа Еуген Гаврил, рестауратор керамике, представио је процес рехабилитације Музеја у Турн Северину. У другом излагању, архитекта Снежана Јејић упознала је присутне са обновом српских војних меморијала у Тунису, у Мензел Бургиби и Бизерти. Алекса Цигановић је свој рад посветио правној регулативи српских гробаља у иностранству, док је Дејан Радовановић пружио приказ радова српских конзерватора у региону, од 1991. до 2017. године. Милутин Станчић говорио је о споменицима српског порекла у Македонији.

У дискусији која је следила, разматрана су многа питања заштите и одржавања српских гробаља у иностранству, али и у земљи.

У другом блоку реферата, Н. Смичиклас је приказао историјат конзерваторско-рестаураторских радива на сликарству манастира Хиландара. Након тога, Е. Радоњић Живков представила је "Анализу организације и капацитета мреже завода за заштиту споменика културе у Србији". На крају је Д. Тркуља презентовао процес рестаурације Богородичине иконе из цркве Св. Ђорђа у Тарашу, код Зрењанина.

На крају скупштинског заседања, усвојени су следећи закључци:

- 1) На Скупштини ДКС-а, одржаној 18-19. јуна 2017. године, једногласно су усвојени Извештај о раду ДКС-а од јуна 2016. до јуна 2017. године, као и финансијски извештај за исти период.
- 2) На основу извештаја секција Друштва конзерватора Србије закључено је следеће:
 - Пројекти којима ДКС, односно његове секције или појединци конкуришу код Министарства културе и информисања, треба да буду благовремено достављени, како би Председништво било на време упознато са предлозима и да би се уједначио конкурсни материјал, избегле грешке у попуњавању образаца и донеле одлуке о пројектима за које ће ДКС конкурисати.
 - Потребно је да се са предлозима ДКС-а конкурише и код других извора финансирања.
 - ДКС се изричито супротставља укидању појединих радних места и професија у институцијама заштите наслеђа. Запослени у установама које се баве заштитом нису само бројке. Све професије морају бити заступљене, а мора се размишљати и о будућности заштите наслеђа као професији од изузетног значаја за Републику Србију, тако што ће се обезбедити подмладак у овој професији. У том смислу, ДКС ће послати апел са ове Скупштине Министарству културе и информисања.
 - Скупштина ДКС-а је свесна лошег стања у којем се налази народно градитељство, између осталог јер је у приватном власништву, и у том смислу позива Секцију етнолога да са својим предлозима учествује у наредном конкурс Министарства културе и информисања или неком другом конкурс.
 - Позивају се археолози Друштва конзерватора Србије да оснују своју секцију и пруже свој допринос раду ДКС-а.
 - Међусекцијску сарадњу је неопходно појачати ради бољег функционисања Друштва, али и због промоције активнијег мултидисциплинарног рада на заштити културног и природног наслеђа.
 - Председништво се обавезује да размотри предлог да се радни део Скупштине одвија 22. фебруара, а да се током јуна организују стручни обиласци културних добара на територији надлежних институција заштите на којима су вршени радови у претходном периоду.
- 3) Имајући у виду излагања српске и румунске стране око римског наслеђа на обе обале Дунава и пројекта израде номинационог досијеа за упис на Листу Светске баштине, Скупштина ДКС-а истиче неопходност рехабилитације Музеја Ђердапа као јединог музеја који покрива овај део тока реке.

- 4) На основу анализе стручног тима ДКС-а, усвојен је предлог да се прикупи документација за утврђивање статуса репрезентативности тако да би, одмах по следећем расписивању конкурса, ДКС могло да учествује.

Скупштина је закључена у 15:00 сати.

Записник водила:

Сања Кесић Ристић, ист. уметности

Председавајућа

СКУПШТИНЕ

ДРУШТВА КОНЗЕРВАТОРА СРБИЈЕ

Александра Шевић, дипл. инж. арх., ср

У прилогу:

Копија списка учесника Редовне Скупштине Друштва конзерватора Србије,
Кладово, 18-19. јуна 2017. године